

20 let SLOVENSKEGA EKOLOŠKEGA GIBANJA

ZVEZA EKOLOŠKIH GIBANJ SLOVENIJE -ZEG

Kardeljeva ploščad 1, LJUBLJANA

Tel.: 01/565 38 28, GSM: 041 402 401

E-pošta: zeglj@volja.net, zogslo20@gmail.com

Spletna stran: www.zveza-zeg.si

Številka: 331/13

Datum: 14. 11. 2013

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	14 -11- 2013
Šifra:	320-01 13 - 15 16
Povezava:	
EPA:	1548-VI EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Državni zbor RS

Odbor za infrastrukturo in prostor

ZADEVA : Mnenje in pripombe ZEG-a k predlogu EZ-1,
javna predstavitev mnenj v DZ RS dne 15.11.2013

Zveza ekoloških gibanj Slovenije - ZEG, nevladna okoljska organizacija (status društva v javnem interesu po ZVO) posreduje mnenja in pripombe k Predlogu energetskega zakona (EZ-1), EPA 1548-VI, ki bo v okviru Javne predstavitve mnenj v Državnem zboru RS , Odbora za infrastrukturo in prostor

ODGOVORI ZEG-a NA ZASTAVLJENA VPRAŠANJA :

1.) K točki –vprašanju 2 :

PREDNOSTI :

- že sedaj zadostna samooskrba z električno energijo v Sloveniji,
- velika večina načrtovanih elektroenergetskih objektov je že izgrajena,
- usposobljen tehnični kader

POMANJKLJIVOSTI :

- razbitost nosilcev energetske politike na dva dela – potrebna združitev moči in vodenja enotne politike, škodljiva tekmovalnost,

- nerealno planiranje in vodenje enostranske politične kampanje za gradnjo II. bloka NEK , ni odgovornosti za (ne)izgradnjo odlagališča NSRAO Vrbina.
- neizvajanje okoljske zakonodaje (Ustave RS, ZVO, Aarhuška konvencija ...) , brez upoštevanja pobud , predlogov in zahtev prebivalstva, CI, NVO (prm. gradnja daljnovoda 2x400 kW Cirkovci-Pince)

1.) K točki – vprašanju (Tč) 4 :

V Zvezi ekoloških gibanj Slovenije-ZEG razmišljamo, da se je pri črpanju evropskih sredstev nujno potrebno povezati s sosednjimi državami predvsem na področju razvoja tehnologij in tehnik uporabe alternativnih virov energije. Menimo, da samo sprejemanje planov in ciljev kako se približati proizvodnji in rabi energije z manj ali brez onesnaževanja s toplogrednimi plini ni dovolj. Ti cilji so daleč, ni tlakovanih poti do njih. Za razvoj takih tehnologij, s katerimi se bomo oskrbovali z energijo so potrebni čas, denar, veliko znanja in dela, torej sodelovanje s strokovnjaki v najširšem okolju, ki pa jim moramo pomagati, da se razvijejo in skupaj pripravijo ekonomsko sprejemljive in dosegljive tehnike pridobivanja energije. Slovenija in Evropa morajo sprejeti dejstvo, da se moramo za razvoj tehnologij in tehnik priprave energije skupaj zavzemati in sodelovati tako kadrovsko, programsko in finančno. To moramo narediti še v času ko se lahko še zatečemo k starim »ogljčnim » virom energije.

2.) Tč 5.

Glede na navedena področja, ki jih obravnava EZ podpiramo združitev v enem zakonu, čeprav je zelo obširen, pa vsaj za vsa področja obdrži iste pojme in principe.

3.) Tč .7.

Vloga javnega sektorja je v EZ zelo poudarjena. Sama struktura dokumentov, od Energetskega programa RS (EPS) preko Državnih razvojnih energetskih načrtov, akcijskih načrtov za učinkovito rabo energije in ostalih operativnih planov so zelo vezani. Lokalni energetski koncept (LEK) praktično ne more zaživeti, če nek energetski objekt ni vključen v Visoko nadrejeni EPS, kar bo sigurno zelo oviralo lokalne in poslovne pobude urejanja energetike v ožjih in širših okoljih. To je poznana praksa iz preteklosti in glede na krepitev administrativnih postopkov, ocenjujemo, da zakon preroguliran, pričakujemo samo zaviranje kakršnih koli iniciativ.

N.pr. zakon ne predvideva rabe utekočinjenega zemeljskega plina v prometu, tako morskem kot cestnem, kljub temu, da Evropa že sprejema in izvaja aktivnosti za zmanjšanje onesnaževanja obalnih območij zaradi ladijskega prometa in uporabo okoljsko gledano slabih energentov, ki povzročajo ogromne količine emisij prašnih delcev (PM 10 , PM 5 in PM 2,5) , ogljikovega dioksida, klorovih spojin, žveplovih in dušikovih spojin. Enako se vedno bolj uporablja v cestnem prometu, predvsem za

težka tovorna vozila utekočinjen zemeljski plin, za osebna vozila pa stisnjen zemeljski plin, ki enako kot pri ladjah bistveno zmanjšujejo našete emisije v ozračje. Slovenija je v vrhu onesnaženja s prašnimi delci v Evropi, v nov EZ pa teh goriv ne vključujemo, niti kot možnost, s čemer bi omogočili podjetniške iniciative uvajanja teh goriv. V zakonu predvidevamo, ali kar zahtevamo sorazmerno visoki delež biogoriv, ki pa so emisijsko enako problematična kot npr diesel ali ELKO.

V ZEG-u menimo, da zaradi prereguliranja in krepitev javnega sektorja, tu mislimo na administracijo vseh nivojev, v bodoče ne bo možno niti razmišljati o vključevanju utekočinjenega ali stisnjenega zemeljskega plina v promet v kolikor ne bo vključen v zakon, v poglavje Distribucija toplote in drugih energetskih plinov.

V svetu omejujejo vstop ladjam s pogonom na ekološko sporna goriva v pristanišča, na področju Baltika omejujejo dostop tem ladjam v celo območje, ter zato gradijo serijo terminalov za oskrbo ladij s tem gorivom, mi pa se tej temi kar odrekamo. Tudi Sredozemsko morje, kamor sodi tudi ta naš delček morja, je enako kot Baltik zaprto morje in ga evropska okvirna direktiva o varovanju morskih in priobalnih področij uvršča v varovana območja. Pričakujemo, da bodo resni ladijski prevozniki, ko bodo pripluli v pristanišče Koper z uporabo utekočinjenega zemeljskega plina želeli to gorivo pri nas tudi kupiti. Ali jih bomo poslali v Rovigo?

Državnemu zboru predlagamo, da se tekom razprave in dopolnitev zakona vključi uporaba utekočinjenega zemeljskega plina za potrebe cestnega in ladijskega prometa v EZ v poglavje Distribucija toplote in drugih energetskih plinov.

4.) Tč. 8.

Uvedbo energetskih izkaznic podpiramo, vendar smiselno in času primerno.

Podpiramo obvezno izdajo energetskih izkaznic za vse novogradnje, tako za industrijske objekte, javne objekte oz. objekte javne rabe, kot zasebne objekte. Za obstoječe objekte je potrebno uvesti energetske izkaznice za javne objekte in objekte javne rabe. Za privatne objekte naj se izkaznice uvedejo, vendar ne obvezno.

Predlagamo, da se uporabi podoben sistem kot pri gradbenih dovoljenjih. Za objekte, ki so bili zgrajeni pred uvedbo upravnega dokumenta gradbeno dovoljenje, leta 1968, velja, da imajo gradbeno dovoljenje. Tega dovoljenja ni potrebno pridobiti za te objekte, razen v primeru, ko se objekt obnavlja, povečuje, se mu spreminja namembnost ali drugače spreminja, v skladu z določili zakona o graditvi objektov.

Podobno predlagamo, da se za obstoječe privatne stanovanjske objekte obveznost obvezne pridobitve energetske izkaznice zahteva v primeru rekonstrukcij in drugih posegov v objekt, ko je potrebno skladno z zakonom o graditvi objektov pridobiti gradbeno dovoljenje. To utemeljujemo s tem, da energetske izkaznice ničesar ne rešujejo pri starih praviloma neizoliranih objektih, lastnikom bi povzročila samo dodatne stroške. Tudi zahteva, da objekta ni možno odprodati brez energetske

izkaznice za stanovanje obstoječe objekte naj ne velja kot nujna obveza. Zakon že sedaj predvideva izjemo, kadar objekti prehajajo v državno last.

V ZEG predlagamo, da se naš predlog navedene omilitve zahteve po energetski izkaznici za obstoječe stanovanjske objekte smiselno vključi v izvedbeni predpis o načinu, vsebini in pogojih za izdajo energetske izkaznice. Predlagamo tudi, da se v izvedbeni predpis vključijo tudi barve objektov, saj je vsem znano, da objekti bele barve absorbirajo najmanj sončne energije in najmanj ogrevajo ozračje, temne barve, ki se v zadnjem obdobju vedno bolj pojavljajo kot modna muha, seveda povzročajo bistveno večjo absorpcijo sončne energije in s tem stalno doprinašajo k segrevanju ozračja. Strinjamo se, da zakon pospešuje gradnjo energetskega manj ali nič zahtevnih objektov, da pospešuje preurejanje obstoječih objektov s ciljem zmanjšanja porabne energije za toploto. To bo tudi vodilo vseh lastnikov objektov, saj zakon uvaja novo dajatev, davek na porabo energije vseh vrst za pripravo toplote. Tako bomo po novem plačevali dajatve tudi za porabo energije za toploto, sedaj smo to plačevali samo za energente za pogon .

5.) Tč. 9.

Mnenje ZEG je, da je energija tržno blago, torej naj se ne bi za določene energente, ne glede na vir, podeljevale subvencije. Slovenija je s preходом iz socializma, ko je energija veljala za dobrino, prešla v tržno gospodarstvo, ko naj ponudba kvalitetnih izdelkov omogoči primerno ceno porabnikom, kar velja tudi za tehnologije in tehnike pridobivanja energije iz obnovljivih virov. V Sloveniji smo že v preteklosti podeljevali nerazumno obsežne subvencije za fotovoltaike, pa smo namesto podpore našim proizvajalcem te tehnologije podpirali kitajsko fotovoltaike, sedaj pa zaradi nerazumnosti države in pretirane želje po dobičku iz subvencij vsi plačujemo dodatne dajatve za porabljeno električno energijo, saj je njena cena iz fotovoltaike bistveno višja od elektrike iz drugih virov. Menimo, da naj Slovenija subvencionira ali podpira razvojne projekte, ali sami ali skupaj s sosednjimi državami, kot smo predlagali v tč. 4., raziskovalnih skupinam ali podjetjem za razvoj tehnik in tehnologij za pridobivanje elektrike iz obnovljivih virov, ki bodo naša prihodnost, ne pa špekulantski zaslužki nekaterih na račun cele družbe.

V ZEG tudi nasprotujemo subvencioniranju porabe biomase za pripravo toplote ali za soproizvodnjo toplote in elektrike. Sežig biomase je emisijsko sporen, saj emitira velike količine prašnih delcev (PM 10 , PM 5 in PM 2,5) , ogljikovega dioksida, klorovih spojin, žveplovih in dušikovih spojin. S subvencioniranjem sežiga biomase država subvencionira emisije škodljivih snovi v ozračje. To so ugotovile meritve emisij prašnih delcev in drugih škodljivih emitentov, pri povečani uporabi lesa in biomase za ogrevanje, tudi v urbanih okoljih, ko je na razpolago cevovodni zemeljski plin ali celo toplovodno omrežje.

Tako nam emisije škodljivih snovi naraščajo v okolju tudi po zaslugi subvencij države. Meritve v Mariboru in drugih okoljih to jasno dokazujejo. V EZ je napovedana dodatna dajatev, to je dajatev na proizvodnjo toplote iz vseh energentov (elektrike,

plina,...). Obdavčene bodo vse naprave za pripravo toplote z močjo na 18 kW. Predvidene so izjeme in sicer energenti proizvedeni iz alternativnih in obnovljivih virov energije, torej tudi fotovoltaike, ki je že sedaj subvencionirana in zanjo plačujemo vsi Slovenci. Les in biomasa so obnovljivi viri . Raba biomase je že sedaj subvencionirana in pospešeno onesnažuje okolje s PM delci in drugimi nevarnimi emitenti. Tako bodo uporabniki naprav na biomaso ali večinoma kitajsko fotovoltaike dodatno razbremenjeni dajatev, čeprav zares ne razbremenjujejo okolja in družbe.

Mimogrede, sedanja vlada ravnokar razlaga kako ne bo več obremenjevala prebivalstva in gospodarstva z novimi davščinami, pa je že v obravnavi nova energetska dajatev.

V Zvezi ekoloških gibanj Slovenije - ZEG predlagamo, da se vlada odpove v EZ predvidenih dajatev na toploto, saj že sedaj plačujemo ekološko takso na ogljikov dioksid, energetski prispevek za racionalno rabo energije, trošarino za energente namenjeno pogonu strojev, sedaj pa uvaja še dajatev na proizvodnjo toplote v obliki trošarine ali energetske dajatve, oblika še ni določena).

ZEG bo na seji odbora zastopal Karel Lipič, predsednik zveze.

Ekološki pozdrav !

Predsednik ZEG

Karel Lipič, univ.dipl.ing.

V vednost : Vlada RS

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor

Javna agencija RS za energijo

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje

DZ RS – resorni odbori in GLOBE Slovenija

DZ RS- Poslanske pisarne

Državni svet RS

Računsko sodišče RS

GZS - Energetska zbornica Slovenije

Mediji